

Waar begin je met curriculumherziening? Vier lessen van het Kandinsky College

De nieuwe kerndoelen en examenprogramma's vragen de komende jaren veel van scholen. Maar waar begin je? Het Kandinsky College in Nijmegen besloot niet te wachten tot alles vastlag. Samen met 1801 Jeugd & Onderwijsadvies werkt de school stap voor stap aan een aanpak waarin de onderwijsvisie het vertrekpunt vormt. Rector Joris Bovy en onderwijsadviseur Myrthe van den Blink van 1801 delen vier lessen voor scholen die aan de start staan van de curriculumherziening.

1. Begin niet bij de kerndoelen, maar bij je onderwijsvisie

De verleiding is groot om direct te kijken naar nieuwe kerndoelen, examenprogramma's of lesmethodes. Volgens rector Joris Bovy ligt daar juist niet het begin.

"Je kunt nieuwe kerndoelen invoeren en een nieuwe methode kiezen. Maar dan laat je een kans liggen. Begin met de vraag: waar staan wij als school voor? Pas daarna kijk je hoe je curriculum daarbij aansluit."

Op het Kandinsky College werd de curriculumherziening gekoppeld aan de herijking van de onderwijsvisie. Thema's als inclusieve didactiek, betekenisvol onderwijs en leren als sociaal proces vormen daarbij het uitgangspunt. Vanuit die gezamenlijke visie worden keuzes gemaakt voor het curriculum.

2. Maak een grote verandering klein

Curriculumherziening voelt voor veel scholen als een enorme opgave. Juist daarom is het belangrijk om het proces overzichtelijk te houden.

Onderwijsadviseur Myrthe van den Blink begeleidt het Kandinsky College bij het vormgeven van de aanpak. Volgens haar begint dat met overzicht.

"Voordat je gaat ontwerpen, moet je eerst begrijpen wat er precies verandert. Niet ieder vak krijgt op hetzelfde moment met dezelfde veranderingen te maken. Door dat eerst goed in kaart te brengen, ontstaat rust."

Vakgroepen onderzoeken vervolgens stap voor stap wat de nieuwe kerndoelen betekenen voor hun eigen onderwijs. Niet alles hoeft tegelijk.

3. Ontwikkel samen met je docenten

Curriculumontwikkeling is geen opdracht die alleen bij de schoolleiding of een kleine projectgroep hoort. Op het Kandinsky College nemen docenten vanaf het begin deel aan de werkgroep.

Dat zorgt niet alleen voor draagvlak, maar ook voor betere keuzes.

"Onderwijs moet door en voor collega's gemaakt worden," zegt Joris. "Docenten weten wat er in de praktijk werkt en wat haalbaar is. Door hen vanaf het begin mee te laten denken, ontstaat eigenaarschap."

Ook de communicatie richting collega's wordt samen voorbereid. Welke informatie is op welk moment nodig? Hoe houd je het proces overzichtelijk? Zo blijft curriculumontwikkeling een gezamenlijke opgave.

4. Zie curriculumherziening als een kans

Volgens Myrthe is de grootste valkuil om de curriculumherziening alleen te zien als iets dat 'moet'.

"Je kunt wachten op nieuwe methodes. Maar je kunt deze ontwikkeling ook gebruiken om opnieuw na te denken over de kwaliteit van je onderwijs. Dan wordt curriculumherziening geen extra taak, maar een kans om bestaande ambities verder te brengen."

Dat is precies hoe het Kandinsky College het proces benadert. De school gebruikt de nieuwe kerndoelen om opnieuw het gesprek te voeren over samenhang, didactiek en de ontwikkeling van leerlingen.

Welke eerste stap kun je morgen zetten?

Volgens Joris hoeft curriculumherziening niet in één keer af te zijn.

"Hak het proces op in kleine stappen. Begin met je visie, betrek je docenten en bouw van daaruit verder. Curriculumontwikkeling is geen project met een einddatum, maar een proces waarin je samen blijft leren."

Meer weten?

Benieuwd hoe jouw school de curriculumherziening planmatig kan aanpakken? De onderwijsadviseurs van 1801 jeugd & onderwijsadvies zijn aangesloten bij Onderwijsontwikkeling Nederland. Ze denken graag mee over een aanpak die past bij de visie, ambities en context van jouw school. Samen brengen we in kaart waar je staat, welke stappen logisch zijn en hoe je collega's actief kunt betrekken bij de ontwikkeling van toekomstbestendig onderwijs.